

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

**«Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і
бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках
європейської інтеграції»**

16-17 листопада 2023 року

м. Хмельницький

ISBN 978-966-8776-52-6

УДК: УДК 330.341.1:338(477:4)

П27

*Рекомендовано до друку науково-технічною радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 12 від 20.10.2023 р.*

В збірнику представлені матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках європейської інтеграції», яка була проведена кафедрою HR-інжиніринг у бізнес-економіці Хмельницького національного університету за підтримки Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, партнерських організацій і вищих навчальних закладів України та ЄС. Досліджено науково-теоретичні і практичні аспекти розвитку міжнародної економічної конвергенції в умовах сучасних трендів світової економіки; встановлено основні тренди і пріоритетні напрями інноваційного розвитку економіки, бізнесу та HR-інжинірингу в умовах євроінтеграції України; визначено алгоритм відродження, проблематика і детермінанти сталого розвитку економіки України у XXI столітті; розглянуто зовнішні та внутрішні загрози національній безпеці України в соціальній та трудовій сферах і формування політики їх подолання в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення; запропоновано інноваційні підходи прогнозування і моделювання в умовах невизначеності і ризику актуальних процесів та явищ у сфері HR-інжинірингу, економіки і бізнесу; встановлено проблематику та виявлено концептуальні підходи і стратегічні напрями застосування інструментів, методів і прийомів менеджменту, маркетингу, фінансів, обліку та аудиту в умовах євроінтеграції та відродження економіки України; проведено філософське осмислення нової інтеграційно-конвергенційної парадигми цивілізаційного розвитку вітчизняної і світової економік.

П27 Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках європейської інтеграції».: 16-17 листопада 2023 р. [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України, Хмельницький. нац. ун-т. – Хмельницький : ХНУ, 2023. – с 374.

Редакційна колегія:

Ведерніков М.Д., д.е.н., проф.; **Волянська-Савчук Л.В.**, к.е.н., доц.; **Данілкова А.Ю.**, к.е.н.;
Білорусець Л.М., к.е.н., доц.

© Автори статей, 2023

**СЕКЦІЯ 5. ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ
 УКРАЇНИ В СОЦІАЛЬНІЙ ТА ТРУДОВІЙ СФЕРАХ І ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ
 ЇХ ПОДОЛАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО
 ВІДНОВЛЕННЯ**

<i>Matviets Olha, Mantur-Chubata Olena</i> , COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE LABOR MARKETS OF UKRAINE AND GREAT BRITAIN	184
<i>Олег Мороз</i> , ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ ТРУДОВОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	191
<i>Захарова Оксана, Прокopenко Ольга</i> , УМОВИ ПОВЕРНЕННЯ ВОЄННИХ МІГРАНТІВ В УКРАЇНУ	195
<i>Азьмук Надія</i> , ВІДНОВЛЕННЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ: ЯК МІНІМІЗУВАТИ РИЗИКИ	197
<i>Шушпанов Дмитро</i> , ДЕМОГРАФІЧНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ В УКРАЇНІ: ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ	199
<i>Кобець Дмитро, Мигалій Дмитро</i> , НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В HR-АНАЛІТИЦІ	201
<i>Павлюк Тетяна</i> , СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ З ДИТИНСТВА	204
<i>Кошонько Олена, Андрощук Андрій, Назаришин Валерій</i> , РОЛЬ АНАЛІТИКИ В HR	207
<i>Осіпова Лариса, Шевчук Вероніка</i> , ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	209
<i>Кобець Дмитро, Яковчук Владислав</i> , ВПЛИВ VR-ТЕХНОЛОГІЙ НА HR В УКРАЇНСЬКОМУ БІЗНЕСІ	213
<i>Хандій Олена, Хандій Данило</i> , ПОТЕНЦІЙНІ ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ	216
<i>Мантур-Чубата Олена, Шелест Євгенія, Форня Денис</i> , РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	217
<i>Кобець Дмитро, Рунов Олександр</i> , ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В HR	222
<i>Білорусець Леся, Чмола Михайло</i> , СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ	225
<i>Глушко Тетяна, Черниш Анастасія, Сидорчук Денис</i> , ВЕДЕННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ НА ПЛАТФОРМІ "INSTAGRAM" В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	228
<i>Глушко Тетяна, Заболотна Софія</i> , ЗАГОСТРЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНОГО СТАНОВИЩА В УКРАЇНІ ПІД ВПЛИВОМ ВІЙНИ	230
<i>Кобець Дмитро, Дубчак Анастасія</i> , РОЛЬ ІНТЕГРОВАНИХ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ В АВТОМАТИЗАЦІЇ HR-ПРОЦЕСІВ	233
<i>Новікова Ольга</i> , СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ПОДОЛАННЯ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ У ТРУДОВІЙ СФЕРІ НА ЗАСАДАХ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	236
<i>Панькова Оксана, Касперович Олександр</i> , АНТИКРИЗОВА ГАРМОНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ЯК ПЕРЕДУМОВА КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	239
<i>Шелест Євгенія, Франчук Кристина</i> , ЛІДЕРСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ	242
<i>Васильківський Дмитро, Бойко Володимир</i> , ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУЧАСНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	244
<i>Горбатюк Олександр, Мазур Владислав</i> , АКТУАЛЬНІ ПРОЦЕСИ DIGITAL HR В СИСТЕМІ АУТСОРСИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	246

3 Легенчук С. Ф., Денисюк О. М. Перспективи та проблеми розвитку обліку в умовах використання Big Data. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2022. Вип. 3 (53). С. 14-20.

4 Просоленко В. С. Особливості діджиталізації процесів рекрутингу персоналу в сучасних організаціях. Труді XV-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2019» 4-6 грудня 2019 р. Х. : НТУ «ХП», 2019 р. С. 120-123.

5 Твердохліб О. С., Грицьк Н. В. Практичні аспекти застосування технологій аналізу даних великих масивів (big data) в публічному управлінні. Ефективність державного управління. 2020. Вип. 3 (64). Ч. 1. С. 121-135.

6 Шаульська Л. В., Кримова М. О. HR-аналітика як інструмент управління бізнесом в новій економіці. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). 2020. №1(41). С. 20-26.

Тетяна ПАВЛЮК

к.е.н., доцент,

*доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Вінниця, Україна*

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ З ДИТИНСТВА

На сучасному етапі розвитку суспільства проблема соціального захисту та державної підтримки осіб з інвалідністю є особливо актуальною і потребує реформування та вдосконалення. Україна, як держава, що прагне до вступу в Євросоюз, повинна враховувати зарубіжний досвід провідних країн світу у галузі державної політики підтримки осіб з інвалідністю та його виконання. Це дасть змогу розв'язати перелік питань, що стосуються вирішення проблеми надання освіти, працевлаштування, інтеграції осіб з інвалідністю у навколишнє середовище та реалізації їх можливостей і здібностей.

Вивчення досвіду зарубіжних країн, а також співпраця з державними структурами європейських країн допоможе Україні розробити власну систему соціального захисту та державної підтримки дітей з інвалідністю. Ці заходи дають можливість для проведення аналогій, здійснення вже перевірених історією кроків на шляху демократизації національної захисної системи.

Серед тенденцій сучасного розвитку європейських систем соціального захисту чітко простежується курс на залучення до вирішення проблем недержавних інститутів суспільства аналіз якого дасть змогу запропонувати корективи та шляхи реалізації змін у вітчизняній системі соціального обслуговування людей з інвалідністю. [1, с. 135].

Основні напрямки соціального захисту осіб з інвалідністю у країнах ЄС представлені на рисунку 1.

Більшість країн Європейського Союзу схильється до того, щоб надавати допомогу у вигляді нагляду за людиною, яка його потребує, а також заходам з реабілітації, аніж фінансовій допомозі. Проте, треба брати до уваги, що у більшості європейських країн страхування життя є обов'язковим, тому кошти на ліки можна отримати за медичним страхуванням. ЄС підходить до вирішення проблем інвалідності, спираючись на позиції прав людини, що означає сприяння активному зануренню і повної участі осіб з інвалідністю у житті суспільства [2, с. 145].

Для призначення грошових виплат у зв'язку з інвалідністю у країнах ЄС використовують три підходи [3, с. 124]:

–процедурний підхід – виявлення причин, через які особа припинила працювати, та

перешкод, які заважали особі продовжувати працювати за попереднім місцем роботи;

– профільний підхід – виявлення, чому особа не здатна отримати роботу відповідно її продуктивності і попиту на ринку праці;

– функціональний підхід – виявлення рівня функціональних недоліків особи.

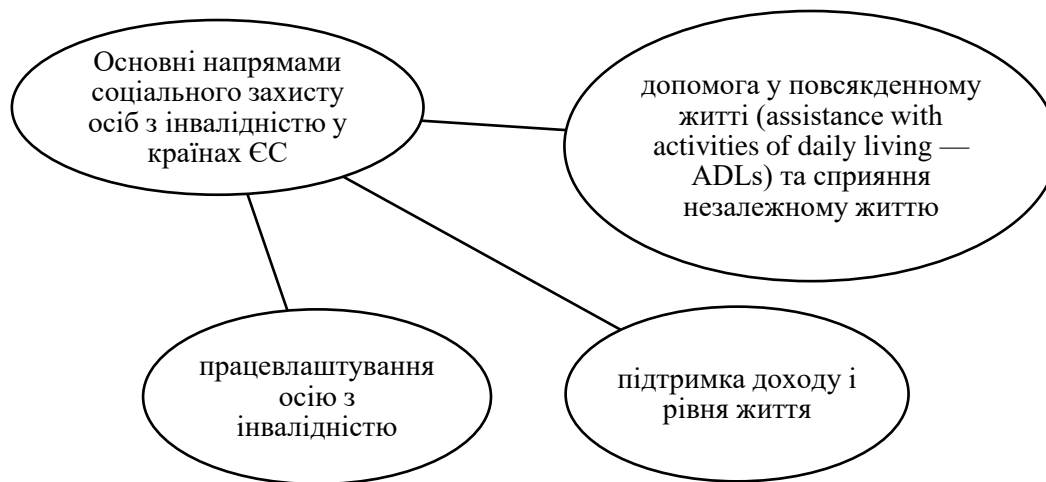

Рисунок 1 – Основні напрями соціального захисту осіб з інвалідністю у країнах ЄС.

Система соціального забезпечення дітей з інвалідністю в Сполучених Штатах Америки (далі – США) пропонує сім'ям, де виховуються діти з інвалідністю різноманітний спектр виплат через Адміністрацію соціального забезпечення (державний орган), Medicaid (державну медичну програму), страхування, гранти тощо. З точки зору державного забезпечення нас цікавить Supplemental Security Income (SSI) – це державна соціальна допомога призначена для дітей з інвалідністю, які виховуються в малозабезпечених сім'ях. Якщо дохід сім'ї відповідає обмеженням, а дитина відповідає стандартам інвалідності SSI, то дитина з інвалідністю може отримувати допомогу, розміри якої становлять від 647 до 771 американських доларів на місяць. Залежно від політики штату можуть здійснювати дотації до цієї суми. Також, варто зазначити, що у більшості штатів, дитина яка має право на SSI, автоматично здобуває право на Medicaid – як основний спосіб компенсації витрат на лікування дітей з інвалідністю[4, с. 240]. Система освіти у США спрямована на допомогу в навчанні та вихованні дітей з обмеженими можливостями. Навчання здійснюється не в спеціалізованих закладах (так, як в Україні), а в звичайних школах, що полегшує інтеграцію дітей у соціум.

Шведська система державної допомоги сім'ям, де виховуються діти з інвалідністю як частина соціально - демократичної моделі соціального захисту включає такі основні види допомоги.

1. Допомога на догляд за дитиною з інвалідністю. Це грошові виплати, які може отримати дитина з інвалідністю, якщо вона потребує додаткового догляду та забезпечення. Розмір даної допомоги становить 2422 – 9688 шведських крон на місяць.

2. Надбавки. Це додаткові грошові виплати для дітей з інвалідністю (та осіб з інвалідністю), рівень життя яких є дуже дорогим відповідно до ступеню їхньої інвалідності. Розміри таких надбавок змінюються у сумі від 1 163 шведських крон до 2713 шведських крон на місяць. Розмір надбавки залежить від того скільки рівень життя дитини з інвалідністю потребує додаткових коштів.

3. Компенсація батькам дітей з інвалідністю «Contact days». Батьки, які виховують дітей з інвалідністю отримують грошову компенсація – 80% від доходу – на 10 «контактних днів» на одну дитину щороку до моменту, коли дитині з інвалідністю виповниться 16 років. Ці дні виділені з метою заохочення батьків відвідати своїх дітей у школі, взяти участь у шкільних

заходах та навчанні для батьків. Дана система передбачає, що сім'я, де виховуються діти з інвалідністю може отримувати одночасно допомогу на догляд за дитиною з інвалідністю та надбавку до неї.

У Шотландії соціальні послуги для людей з фізичними та розумовими вадами надаються департаментом соціальної роботи місцевої влади та волонтерськими організаціями. Їх завдання полягає в допомозі цим людям вести повноцінне життя наближено до людей та суспільства. Основною формою підтримки людей з функціональними обмеженнями є робота з ними вдома: доставлення харчів, функціонування системи сигналізації, прання. Соціальні служби надають довго- та короткотривалу опіку (на вихідні, під час відпустки).

У Франції поняття «особа з інвалідністю» сприймається як «особа зі злегка пониженою здатністю адаптації». Для осіб з інвалідністю, яким не виповнилось ще 20 років і які навчаються в школі, існує Спеціалізована комісія по освіті, яка надає висновки щодо можливості їх навчання разом зі здоровими дітьми. Батькам, які виховують дитину з інвалідністю, виплачується допомога. Якщо за дитиною доглядає стороння особа, то на це також передбачені кошти. Сума допомоги залежить від фінансового стану сім'ї[4, с. 244].

Таким чином, соціальна політика України, як і багатьох індустріально розвинутих країн світу, спрямована на забезпечення належних умов для повноцінного життя дітей з інвалідністю. Про це свідчить державна система соціального захисту, яка полягає у наданні грошової допомоги, засобів пересування та спеціально обладнаного громадського транспорту, протезуванні, орієнтації і сприйнятті інформації, пристосованого житла, стороннього догляду або опіки. Зарубіжний досвід організації соціальної роботи включає в себе різноманітні підходи та методики, які використовуються для покращення якості життя людей, які потребують допомоги. На прикладі зарубіжних країн ми можемо бачити, що крім розвитку державних соціальних програм та соціального захисту, велику увагу потрібно приділяти зростанню статусу і результативності діяльності недержавних соціальних організацій.

Із світових моделей соціального захисту та соціальної стратегії для України найбільш пасує соціал-демократична модель в цілому і, зокрема, такі її типи, як шведська (скандинавська соціальна модель, німецька модель) соціального ринкового господарства, в яких у найбільш помітно виражена соціальна орієнтація. Вони більшою мірою пов'язані з українськими соціальними традиціями, у яких важливе місце посідали ідеї соціальної справедливості і захищеності. Задля досягнення найкращого результату не варто просто копіювати конкретну модель, важливо розуміти особливості країни, менталітету і втілювати у життя тільки, те що притаманне національним особливостям.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мельник В. Соціальний захист осіб з інвалідністю: засади правового регулювання окремих держав-членів ЄС. *Конституційне право*. 2018. №7. С. 133-138.
2. Молоченко І. А. Соціальне обслуговування людей з інвалідністю за кордоном: кращий досвід і можливості його впровадження в Україні. *Теорія і методика професійної освіти*. 2020. №20. С. 145- 148.
3. Кривша О. В. Теоретичні засади реалізації соціального захисту осіб з інвалідністю (з особливими проблемами) в Україні. *Наукові перспективи*. 2023. № 4 (34). С. 123–129.
4. Шаповалова Т. Міжнародний досвід соціального захисту сімей, де виховуються діти з інвалідністю. *Економічний аналіз*. 2021. №31(1). С. 239-244.